

YEREL TOHUM YETİŞTİRME YÖNTEMLERİ

1-Domates, Biber ve Patlıcan Bu sebzeler doğrudan tarlaya tohum ekilerek değil, önce fide şeklinde yetiştirilip sonra tarlaya dikilerek üretilmelidir. Fide üretimi için %40 bahçe toprağı, %30 kum veya torf ve %30 iyi yanmış çiftlik gübresi karıştırılarak uygun bir ortam hazırlanır. Hazırlanan karışım iyice harmanlanır ve fide yetiştirme kaplarına (viyollere) doldurulur. Her viyol gözüne bir veya iki adet tohum yerleştirilir. Ekim derinliğı yaklaşık bir santimetre olmalıdır. Tohumların üzeri hafifçe bastırılıp can suyu verilir. Su tutma kapasitesini artırmak için toprak yüzeyine ince bir tabaka vermikülit serilebilir. Bu uygulama, tohumun nemini koruyarak çimlenmeyi kolaylaştırır.

Fideler ortalama dört ila altı hafta içinde altı ila sekiz santimetre boya ulaştığında dikime hazır hale gelir. Bu süreçte ortam sıcaklığı 20–25°C arasında olmalı, toprak yüzeyi sürekli nemli tutulmalıdır. Aşırı sulamadan kaçınılmalıdır, çünkü fazla su kök çürümesine yol açabilir.

Bölgenin iklimine göre fide dikimi genellikle 25 Nisan ile 15 Mayıs tarihleri arasında yapılır. Soğuk bölgelerde bu tarih biraz geciktirilebilir, sıcak bölgelerde ise daha erken dikim yapılabilir. Fideler tarlaya aktarılırken bitkilerin rahat gelişebilmesi için belirli aralıklar bırakılmalıdır. Biberlerde sıra arası yaklaşık 70 santimetre, sıra üzeri 20 santimetre; domates ve patlıcanlarda ise sıra arası 70 santimetre, sıra üzeri 50 santimetre olacak şekilde dikim yapılması önerilir. Fideler dikimden sonra köklenene kadar beş ila altı gün aralıklarla düzenli olarak sulanmalıdır. Kökler geliştikçe sulama aralıkları, hava sıcaklığına ve toprak nemine göre ayarlanır.

2- Kavun, Karpuz, Kabak ve Şelengo tohumları fide yapılmadan tarlaya Nisan-Mayıs aylarında ekilebilir. Kabak ve Kavun çeşitlerinde 100 cm sıra üzeri ve 100 cm sıra arası olacak şekilde her ocağı 2-3 tohum atılır, üzeri 2 cm toprakla örtülür, hafifçe sulanır. Bitki çıkış yapıncaya kadar her gün azar azar üzeri ıslatılır ve toprak yüzeyin nemli kalması sağlanır.

3- Fasulye tohumları fide yapılmadan doğrudan tarlaya ekilir. Nisan ile Ağustos ayları arasındaki dönem ekim için uygundur. Tohumlar sıra arası 70 cm, sıra üzeri 10–15 cm olacak şekilde ekilir. Her ocağı 2–3 tohum atılabilir. Bitkiler 10–15 cm boya ulaştığında, gövde üzerinde sarılma organları (sülük) oluşur. Bu dönemde bitkinin dip kısmına zarar vermeden toprağı ince çıtalar çakılarak bitkinin tutunması sağlanır. Sulama, hava sıcaklığına ve toprak nemine göre düzenli aralıklarla yapılır. Fazla su kök çürümesine yol açabileceğinden dikkat edilmelidir.

4- Dereotu tohumları Mart–Nisan aylarında doğrudan tarlaya ekilir. Ekim sırasında sıra arası 20–25 cm, sıra üzeri 2-4 cm olacak şekilde ekim yapılabilir veya tohumlar yüzeye serpiştirilip daha sonra toprağıın üzerine tohuma zarar vermeden hafifçe bastırılarak toprakla teması sağlanabilir. Dereotunun çimlenme oranı düşük olduğundan, ekim sırasında biraz fazla tohum kullanmak önerilir. Ekimden hemen sonra tarla sulanmalı ve toprak nemli tutulmalıdır.

5-Roka ve Tere tohumları Mart–Haziran ayları arasında doğrudan tarlaya ekilir. Ekim sırasında sıra arası 15–20 cm, sıra üzeri 4–5 cm mesafe bırakılır. Toprak üzerine yaklaşık yarım santimetre derinliğinde küçük kanallar açılır ve tohumlar bu kanallara serpiştirilir. Tohumların üzeri hafifçe bastırılarak kapatılır. Ekimden hemen sonra sulama yapılmalıdır. Sıcak bölgelerde aşırı yaz sıcaklarından kaçınmak için ekim Mayıs sonuna kadar tamamlanmalı, serin bölgelerde ise ikinci ekim Eylül ayında yapılabilir.

6- Lahana tohumları doğrudan tarlaya ekilmez, önce fide şeklinde yetiştirilir. Temmuz–Ağustos aylarında fide yetiştirme ortamları hazırlanır ve tohumlar bu ortamlara (viyollere) ekilir. Yaklaşık 4–5 hafta sonra, fideler 5–6 yaprak oluşturduğunda tarlaya dikime hazır hale gelir. Tarlada dikim yapılmadan önce 20–30 cm derinliğinde dikim kanalları açılır. Fideler sıra arası 70–100 cm, sıra üzeri 40–60 cm olacak şekilde dikilir. Dikimden hemen sonra tarla mutlaka sulanmalıdır.